לשון רש"י: שנידון בכבודו. שנידון כולו אחר אבר אחד שכבודו תלוי בו שאם אמר דמי ראשו עלי נותן דמי כולו:

קדשי בדק הבית

נידון בכבודו

הלימוד: "והיה ערכך" – לרבות טומטום ואנדרוגינוס (רש"י דאם אינו ענין לערכין דהא צכר ודאי בעינן תניהו ענין לדמים:) שנידון בכבודו!

וכי כתיב גבי ערכין כתיב דקדשי בדק הבית נינהו וכי קאמרינן אנו דנידון בכבודו אפילו טומטום שנדר דמיו בקדשי בדק הבית (רשיד"ה אלא)

קדשי מזבח

לגופו

נידון בכבודו

לשון רגמה"ג: אי אקדשיה קדושת הגוף [ליקרב הוא עצמו למצבח הוא ואי אפשר לחלוק הראש מן הגוף] פשטה הקדושה בכולה דאי אפשר לשחוט הראש לשם עולה והגוף לשם חולין דהא אין שוחטין חולין בעזרה:

לדמים

בקדושת דמים למצבח שימכר ויקח בדמיו קרבן למצבח

הקדיש כולה

נידון בכבודו

מקדיש צכר לדמיו, קדוש קדושת הגוף

מיגו דנחתא ליה קדושת דמים נחתא ליה קדושת הגוף

הקדיש חד אבר

תם

אינו/נידון בכבודו??

בעי רבה: הקדיש אבר לדמיו, מהו? מי אמרינן תרי מיגו ביחד? (1. מיגו דקדיש חד אבר קדשה כולה + 2. מיגו דנחתא קדושת דמים נחתא קדושת הגוף ובקדושת הגוף נידן בכבודו)

בעל מום

אינו נידון בכבודו

קודם בעי רבה: דמי ראשי לגבי מצבח (אין לך מום גדול מזה דאדם פסול למצבח!), מהו?

אבל אחר דשמעה להא מתניתא "ראש פרה" – בעל מום דומיא דחמור – "אינו נידון בכבודו" לא מיבעיא לן

ערכין דף ד – ה # 2 מאיר מרדכי בערקאוויטש meyer0554@gmail.com